naar een aardgasvrij Nijmegen

Nijmegen

Naar een aardgasvrij Zwanenveld en Lankforst-Noord

Zwanenveld en Lankforst-Noord zijn twee van de eerste Nijmeegse wijken op weg naar een aardgasvrije toekomst. Hiervoor is een Wijkwarmteplan opgesteld. In dit Wijkwarmteplan staat welke alternatieven er zijn voor aardgas. En hoe duurzaam, betaalbaar en haalbaar deze alternatieven zijn. In het Wijkwarmteplan worden geen keuzes gemaakt, maar het is wel de basis voor de vervolgstappen om Zwanenveld en Lankforst–Noord aardgasvrij te maken.

Deze flyer is een korte samenvatting van het Wijkwarmteplan. Het hele plan vindt u op www.nijmegen.nl/aardgasvrijzwanenveld en is op te halen in de locatie ‘Duurzaam wonen’ in winkelcentrum Dukenburg.

Waarom een Wijkwarmteplan?

Het klimaat verandert. Om de gevolgen hiervan te beperken, moet de uitstoot van broeikasgassen omlaag. Dit kan door minder aardgas te verbranden. Ook willen we minder aardgas verbranden om nieuwe aardbevingen in Groningen te voorkomen. En om niet afhankelijk te zijn van aardgas uit andere landen, zoals Rusland.

“Als je aardig wilt zijn voor je kinderen dan zorg je ook goed voor het milieu”

Veel sectoren zetten stappen om de uitstoot van broeikasgassen te beperken. Dat gebeurt in de industrie, de landbouw, in het bedrijfsleven, in het vervoer en in de gebouwde omgeving. In 2050 moeten alle woningen in Nederland van het aardgas af zijn. Nijmegen wil dit al in 2045. Dat gaat wijk voor wijk. Het begint in elke wijk met een wijkwarmteplan.

“Verduurzamen van je huis scheelt in de energiekosten, dus voor de portemonnee is het ook prettig”

De weg naar het Wijkwarmteplan

In 2018 heeft de gemeenteraad de Warmtevisie vastgesteld. Hierin staat hoe we in Nijmegen stap voor stap aardgas kunnen vervangen als energiebron voor koken, verwarmen en warm kraanwater. En welke warmtebronnen in welke wijk kansrijk zijn.
Voor Zwanenveld en Lankforst-Noord hebben we van de Rijksoverheid een financiële bijdrage gekregen om toe te werken naar een aardgasvrije wijk.
In 2019 hebben we een eerste bewonersavond gehouden over de plannen voor een aardgasvrije wijk. Daarna zijn er technische en financiële onderzoeken gedaan. Ook hebben we veel gesprekken met bewoners gevoerd in de wijk. Met pop-up tenten en een duurzaamheidsbus hebben we bijvoorbeeld op verschillende plekken in de wijk gestaan. Verder hebben we een informatiepunt in winkelcentrum Dukenburg. Tevens is er een enquête gehouden onder alle inwoners van Zwanenveld en Lankforst-Noord. Hierbij hebben we ook opgehaald welke andere onderwerpen voor de inwoners belangrijk zijn om te realiseren.
Ondertussen stimuleert de gemeente Nijmegen u om minder energie te gebruiken, bijvoorbeeld met tips over kleine aanpassingen in gedrag, isolatieacties, een aantrekkelijke lening om duurzaamheidsmaatregelen te nemen, cadeaubonnen en huis-aan-huis bezoeken.

Verduurzamen in drie stappen

Bij verduurzamen en het verminderen van de CO2-uitstoot gaan we uit van de Trias Energetica. Die bestaat uit drie stappen.

1
Verminderen van de warmtevraag of energievraag. Dit kan door isoleren en door ons gedrag in het gebruik van warmte / energie aan te passen.

2
Gebruik duurzame energie. Een cv-ketel op aardgas stoot relatief veel CO2 uit. Daarom moeten we op zoek naar alternatieven. Zoals een warmtepomp of een warmtenet.

3
Gebruik fossiele energie zoals gas alleen als het nodig is. Dus als er niet voldoende duurzame energie voor het warmtenet beschikbaar is, bijvoorbeeld op heel strenge winterdagen, of als dit onverwacht een keer uitvalt.

Zwanenveld en Lankforst-Noord in beeld

Het Wijkwarmteplan schetst eerst een beeld van de wijken. Die zijn in de jaren ’70 gebouwd als onderdeel van het stadsdeel Dukenburg. In Zwanenveld zijn veel voorzieningen, en een mix van woningen: huurwoningen van woningcorporaties en van particulieren, maar ook koopwoningen. In het noordelijk deel van Lankforst staan vooral corporatiewoningen. In sommige wooncomplexen zijn zowel huur- als koopwoningen. Daar moeten we gezamenlijke oplossingen zoeken voor huurders én eigenaren. Veel woningen in de wijken hebben een energielabel C of D. Goed isoleren van deze woningen is vaak lastig. Om de woningen comfortabel te kunnen verwarmen, is daarom een warmtebron nodig met een aanvoertemperatuur van minimaal 70 graden.

Veel inwoners hebben weinig mogelijkheden en interesse om te investeren in een nieuwe warmtevoorziening. Bijvoorbeeld omdat ze een laag inkomen hebben of op leeftijd zijn. Daarnaast zijn er in de wijk dringendere uitdagingen dan het klimaat. Juist om die reden willen we met een brede blik werken aan een duurzame toekomst. We willen bijvoorbeeld ook de openbare ruimte vernieuwen, waarbij we rekening houden met klimaatproblemen zoals hittestress, wateroverlast en droogte. Maar ook verbeteringen doen op sociaal gebied. Denk aan werk, veiligheid, welzijn, armoedebestrijding en gezondheid.

Van het aardgas af

We gebruiken aardgas voor koken, om water warm te maken en het verwarmen van onze woning . Wat zijn de alternatieven?

Koken

Koken zonder aardgas kan goed op een inductiekookplaat. De voordelen: Het is veilig, makkelijk schoon te maken en kan gebruik maken van duurzame energie. De nadelen: de inductieplaat moet aangeschaft worden, je hebt er nieuwe pannen voor nodig, en de inductieplaat moet goed aangesloten worden. Dat kost gezamenlijk ongeveer € 1.500,-.

“Met de inductiekookplaat ben ik heel blij. Het is makkelijk schoonhouden en hij ziet er mooi uit”

Verwarmen en warm kraanwater

Stoppen met aardgas voor het verwarmen van woningen en voor warm kraanwater is ingewikkelder dan de overstap naar inductie koken. Enkele opties om te stoppen met het gebruik van aardgas voor verwarmen en warm kraanwater zijn een warmtepomp, infraroodpanelen, groengas, waterstof en een warmtenet. We zoeken een duurzame, betrouwbare en betaalbare oplossing die bijdraagt aan het op tijd realiseren van de klimaat doelen.

Warmtenet met warmte van ARN

Een ‘collectief midden-temperatuur warmtenet’ lijkt de beste optie voor de wijk. Warmte van de afvalenergiecentrale ARN is op dit moment de best beschikbare, meest duurzame, meest toekomstbestendige, betrouwbaarste en best inpasbare bron. Om deze collectieve oplossing lonend te maken, moeten wel voldoende woningen meedoen. Heeft u een koopwoning? Dan kunt u ook kiezen voor een individuele oplossing. Een hoog-temperatuur warmtepomp óf een warmtepomp in combinatie met vergaande isolatie is een goed alternatief. Maar waarschijnlijk is dat duurder dan aansluiten op een collectief warmtenet.

Wat is een warmtenet?

Door een ‘midden-temperatuur warmtenet’ (MT-warmtenet) krijgen inwoners warmte in huis via een ondergronds buizenstelsel. Het brengt de warmte met een temperatuur van ongeveer 70 graden in de woning. Dat is voldoende om ook minder goed geïsoleerde woningen comfortabel te verwarmen. In huis zijn niet veel aanpassingen nodig. De bestaande radiatoren kunnen blijven hangen en aanvullende isolatie is niet nodig. Een nadeel zijn de hoge kosten voor de aanleg van een warmtenet. Voor een betaalbare aansluiting op een warmtenet voor huiseigenaren is dus overheidssubsidie nodig.

Een collectief warmtenet heeft een of meerdere warmtebronnen nodig die het water verwarmen. De warmte van afvalverwerker ARN is op dit moment een logische optie. In de toekomst kan het mogelijk zijn om andere warmtebronnen aan te sluiten, zoals warmte uit de diepe ondergrond of warmte van oppervlaktewater.

Het leveren van warmte via een warmtenet is geregeld in de Warmtewet. Deze wet beschermt gebruikers tegen te hoge kosten en een slechte service. Er is een nieuwe Warmtewet in de maak. Waarschijnlijk wordt in de nieuwe wet onder meer geregeld dat de prijs voor warmte niet meer verbonden is aan de aardgasprijs.

Betaalbaar

De gemeente Nijmegen wil dat iedereen kan meedoen aan de aardgasvrije oplossing. We hebben het dan vooral over betaalbaarheid. Overstappen naar een alternatieve warmtevoorziening kost veel geld. Dat kan niet zonder subsidie. Daarnaast zijn bijvoorbeeld gunstige leningen nodig. Ook willen we u helpen bij de overstap. We werken ernaartoe om deze overstap ‘woonlastenneutraal’ oftewel betaalbaar te realiseren.

Hulp bij energie besparen

Locatie ‘Duurzaam wonen’ in winkelcentrum Dukenburg

Heeft u vragen over energie besparen, isoleren, afkoppelen van regenpijpen, groendaken of aardgasvrij wonen? Wilt u weten welke collectieve inkopen er op dit moment zijn en hoe we u verder kunnen helpen met verduurzamen? U bent van harte welkom om binnen te lopen op onze locatie ‘Duurzaam wonen’ in winkelcentrum Dukenburg. Kijk voor de actuele openingstijden op www.nijmegen.nl/aardgasvrijzwanenveld

Op deze locatie hebben we een warmtebeeldcamera die u gratis kunt lenen. Hiermee ziet u waar warmte uit uw huis weglekt. Met de camera maakt u op een koude dag opnamen van uw huis. Op de afbeeldingen die u met de camera maakt, ziet u waar (onverwacht) warmte weglekt. Handig, want zo weet u precies op welke plekken isolatie of andere maatregelen kunnen helpen om warmteverlies tegen te gaan.

Het isoleren van uw woning kan er voor zorgen dat de luchtkwaliteit in huis achteruit gaat. Met een luchtkwaliteitsmeter weet u of u voldoende ventileert. De meter geeft aan hoeveel CO2 in huis is en waarschuwt bij te hoge waardes. Door ook een paar dagen de luchtkwaliteitsmeter gratis te lenen, krijgt u inzicht in de luchtkwaliteit. Natuurlijk leggen we uit hoe de camera en meter werken. Reserveren kan door een e-mail te sturen naar: duurzaamwonendukenburg@nijmegen.nl

De weg naar aardgasvrij

Een wijk aardgasvrij maken, kost veel tijd. In 2018 zijn we gestart met een proces gericht op aardgasvrij in Zwanenveld en Lankforst-Noord. We zien het warmtenet nu als de beste aardgasvrije oplossing voor de beide wijken. Maar we hebben nog niet op alle vragen een antwoord. Bijvoorbeeld over de kosten, en de wijze waarop de warmte geleverd wordt. Hier zijn vervolgonderzoeken voor nodig en vervolgens moet hierover nog besloten worden. Wilt u hierover meepraten of meedenken, neem dan contact met ons op, zoals beschreven op de laatste pagina.

Vervolgstappen

Een (duurzaam) verwarmd en betaalbaar huis is een eerste levensbehoefte. Het afgelopen jaar zijn de elektriciteits- en aardgastarieven extreem gestegen. Ook de tarieven van het warmtenet gaan omhoog, maar minder snel dan bij aardgas. De verwachting is dat steeds meer inwoners voor hun verwarming onafhankelijker willen zijn van aardgas.

De gemeente Nijmegen, woningcorporaties Portaal, Woonwaarts en Talis, ARN, Firan en provincie Gelderland onderzoeken in 2022 opnieuw of een betaalbaar publiek warmtenet naar delen van Zwanenveld, Lankforst-Noord en nabije omgeving haalbaar is. Daarbij gaat het om een warmtenet van ongeveer 4000 aansluitingen (woningequivalenten), waaronder woningcorporatiewoningen en andere (grote) gebouwen in het gebied, die willen aansluiten. Ook de kosten van het aansluiten van particuliere woningen op het warmtenet worden in kaart gebracht. In de loop van 2022 worden de eerste resultaten van het onderzoek bekend.

Praat en doe mee!

Het hele Wijkwarmteplan inzien:

- **op aardgasvrij.nijmegen.nl/zwanenveld**
- **ophalen in de locatie 'Duurzaam wonen' in winkelcentrum Dukenburg**

Het wijkwarmteplan voor Zwanenveld en Lankforst-Noord geeft inzicht in de mogelijke alternatieven voor aardgas in de wijk. Maar ook hoe inwoners aankijken tegen een warmtenet, welke 'koppelkansen' we willen benutten en welke stappen nog volgen in de toekomst. Het is dus een basis om op voort te bouwen. Daarnaast willen we met het Wijkwarmteplan alle inwoners in Zwanenveld en Lankforst-Noord uitnodigen om mee te doen aan het proces naar aardgasvrij. En zo gezamenlijk de antwoorden te vinden op vragen rondom de betrouwbaarheid, duurzaamheid, betaalbaarheid, regelbaarheid en werking.

Wilt u meedoen in het proces naar aardgasvrij, wilt u reageren of iets anders kwijt:

- **Mail naar duurzaamwonendukenburg@nijmegen.nl**
- **Kom langs bij de locatie 'Duurzaam wonen' in winkelcentrum Dukenburg**
- **Meld u aan voor de nieuwsbrief, te vinden op www.nijmegen.nl/aardgasvrijzwanenveld**

naar een aardgasvrij Nijmegen